

# 6 ตุลาในมุนิธิ เอียวศรีวงศ์- ธงชัย วินิจจะกุล อดีตที่เผยแพร่ อัครักษณ์ 5 อย่างของสังคมไทย

วันเสาร์ที่ 5 ตุลาคม พ.ศ.2562



เจ้าหน้าที่ควบคุมตัวนักศึกษาในเหตุการณ์ 6 ตุลา AFP PHOTO / AFP FILES

ภายหลังจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เกิดความตื่นตัวทางการเมืองในสังคมไทยอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในหมู่นักศึกษาประชาชน มีการจัดกิจกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านความไม่เป็นธรรมในสังคมอันเนื่องมาจากอำนาจรัฐที่ไม่เป็นธรรมหลายประการ

ความดุเดือดของการปะทะทางความคิดด้านการเมืองในสังคม

ไทยสั่งสมมายาวนานตลอด กระทั่งชนวนเหตุมาจุดขึ้นอีกจากการเดินทางกลับประเทศไทยของจอมพลถนอม กิตติขจร ที่สร้างความไม่พอใจให้กับนักศึกษาประชาชน องค์กรประกอบและสถานการณ์หลายอย่างทำให้บรรยากาศบานปลาย

วันที่ 6 ตุลาคม คือวันที่เกิดเหตุการณ์ที่น่าเศร้าสลดที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ไทยเมื่อกองกำลังติดอาวุธซึ่งมีเจ้าหน้าที่รัฐอย่างตำรวจตระเวนชายแดน และลูกเสือชาวบ้านเป็นแกนนำได้ใช้กำลังเข้าทารุณกรรม และสังหารชีวิตของนักศึกษาอย่างไร้ปราณีด้วยข้อหาเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ โดยมีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 46 ราย (บางแหล่งอ้างถึงหลักร้อยราย)

ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์ และ ดร.ธงชัย วินิจจะกุล แสดงความเห็นในบทความในหนังสือ 20 ปี 6 ตุลา (ตุลาคาล) โดยดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์ กล่าวว่า “...จนถึงทุกวันนี้ ผมก็เข้าใจว่าสังคมไทยโดยรวมก็ไม่ได้มีปัญหาองอกงามอะไรขึ้นมาจากเหตุการณ์ 6 ตุลาคมมากไปกว่าเมื่อ พ.ศ. 2519 มากนักอยู่นั่นเอง เพราะนักปราชญ์ท่านก็ยังรักษาทำที่สุขุมอย่างเลือดเย็นของท่านไว้ด้วยคำเตือนว่า ‘มีประโยชน์อะไรที่จะไปพินผอยหาตะเข็บ’ หรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ ‘อย่าเรียนรู้’ เป็นอันว่าเหตุการณ์ 6 ตุลาเป็นอีกเหตุการณ์ใหญ่หนึ่งในอดีตของไทยที่ถูกทำหรือรักษา ‘ความไร้ความหมาย’ เอาไว้สืบไป

ผมไม่คิดว่าผมสามารถสลัดความ โง่เขลาเบาปัญญาของตนเองใน พ.ศ. 2519 ไปได้ อีกทั้งไม่ได้เรียนรู้อะไรเพิ่มเติม จากสังคมที่ถูกวางเงื่อนไขให้ลืม 6 ตุลาเสียอีก ในปัจจุบันมี พ.ร.บ. นิรโทษกรรมสำหรับเหตุการณ์ในวันนั้นออกมาแล้ว แม้ในครั้งที่ออก พ.ร.บ. ฉบับนี้ก็มักมีคนคัดค้านว่า เหตุใดจึงนิรโทษกรรมแก่นักศึกษา ซึ่งเป็นผู้บริสุทธิ์ ในเมื่อจุดมุ่งหมายที่แท้จริงคือการนิรโทษกรรมแก่ผู้ที่มีมือเปื้อนเลือดเท่านั้น

ซึ่งทำให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ในวันนั้นไม่เปิดเผยในชั้น การสอบสวนหรือชั้นศาลจนถึงทุกวันนี้ พ.ร.บ.นิรโทษกรรมก็ไม่ เป็นผลให้มีผู้เล่าความจริงเพิ่มขึ้นนอกจาก ‘เหยื่อ’ ซึ่งรู้ข้อเท็จจริง เพียงครั้งเดียว... ผมเชื่อว่าการเรียนรู้ 6 ตุลาของสังคมเป็นเรื่องมี ประโยชน์ อีกทั้งยังหลบเลี่ยงไม่ได้อีกด้วย แม้ไม่มีใครต้องมา ชดใช้การกระทำของตน ในวันนั้นกับกฎหมายอีกแล้ว แต่ทุกคนยัง เป็นหนี้ที่ต้องให้สังคมได้เรียนรู้ ไม่ควรที่จะปกปิดหรือพยายาม กลบเกลื่อน เพราะนั่นคือการไม่ยอมคืนบทเรียนแก่สังคมไทย นั้นเอง”



นักศึกษา-ประชาชนที่ได้รับบาดเจ็บ ในเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519

ขณะที่ ดร.ธงชัย วินิจจะกุล กล่าวว่า “เรามักเอาคำกล่าวหาว่า ฟัน ฝอยหาตะเข็บหรือกวนน้ำให้ขุ่นมา ใช้กันพร่ำเพรื่อเพื่อปิดกั้น ปัญญาของเราเอง... หลายคนย้อนทบทวนชีวิตและประสบการณ์ ของตนในขบวนการนักศึกษา กระทั่งยอมรับว่า ความคิดอุดมคติ สังคมนิยมที่ก่อตัวมาตั้งแต่ก่อน 6 ตุลา 2519 มีส่วนให้คนคิด และมีกิจกรรมทางการเมืองอันนำไปสู่การเผชิญหน้ากับรัฐอย่าง



## แหลมคม

กล่าวอย่างง่าย ๆ คือ ความรุนแรงและการสูญเสียที่เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความคิดและการเมืองของขบวนการนักศึกษาเอง เป็นผลมาจากความหลงใหลเชื่อมั่นในสังคมนิยมและ พคท. ... เป็นเรื่องตลกเศร้า ๆ หรือเปล่าที่สังคมนี้อาจรำลึกถึง โศกนาฏกรรม โดยไม่คิดจะแต่ต้องอาชญากรรมและอาชญากรที่เป็นต้นเหตุ? หรือสังคมไทยจะยอมรับไหมหากมีการตอกย้ำว่าอะไรคือ อาชญากรรม โดยไม่แต่ต้องอาชญากร...



เคยคิดใหม่ว่าความสมานฉันท์สามัคคีของคนในชาติแบบนี้มีอันตรายเหลือเกิน สิ่งที่ถูกละเลยคือความสมานฉันท์สังหารสนิทคือ บรรทัดฐานศีลธรรมทางการเมือง การรำลึกความเจ็บปวดโดยไม่กระทำให้กระจ่างว่าอาชญากรรมคืออะไร เป็นแค่เครื่องทางของการสกัดกั้นมิให้อาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นอีก รำลึก 20 ปี 6 ตุลา ดูเหมือนจะทำได้อย่างมากแค่เครื่องทางแค่นี้...

เจ้าหน้าที่รัฐทั้งหมดและตำรวจเข้าควบคุมพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จับกุมนักศึกษา-ประชาชนกว่า 3,000 คน ในเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519

เพราะอดีตอย่าง 6 ตุลา 2519 ยังค้างคาอยู่ในใจทุกฝ่ายว่าจะเรียกผู้เสียชีวิตในวันนั้นว่าเป็นอะไรดี ศัตรูของชาติหรือวีรชนประชาธิปไตย? หรือเป็นเพียงเหยื่อที่น่า

สงสาร...”

ดร.ธงชัย วินิจจะกุล สรุปว่า “6 ตุลา 19 คืออดีตที่เปิดเผยอับลักษณ์ของสังคมไทย 5 ประการสำคัญ ซึ่งตรงข้ามกับเอกลักษณ์ไทยที่มักเชิดชูกันทั้งหลาย ได้แก่

1. อาชญากรรมของรัฐที่ใช้ความรุนแรงต่อประชาชนของตนเอง

ในความขัดแย้งทางการเมือง

2. การกำจัดและสังหารความคิดที่แตกต่างด้วยความรุนแรง

3. ความขัดแย้งแตกต่างฝังลึกในสังคมที่ไม่รู้จักตัวเอง โหย

หาความสามัคคีจนไม่รู้จักจัดการกับความขัดแย้งอย่างเหมาะสม

4. การทำลายความเป็นมนุษย์ซึ่งกันและกันของคุณขัดแย้งจนนำไป

สู่ความทุกข์โหดเกินคาดหมาย

5. ความไร้น้ำใจในสังคมไทยที่ไม่รู้จักการเยียวยาผู้รับเคราะห์

จากโศกนาฏกรรมหวังแต่จะอาศัยความเจ็บบรรเทาความเจ็บ

ปวดของผู้เสียหาย”

ดร.ธงชัย วินิจจะกุล แสดงความเห็นว่อาชญากรรมที่น่ากลัวที่สุด ไม่ใช่อาชญากรรมที่ใช้วิธีโหดพิดมมนุษย์ธรรม แต่คืออาชญากรรมที่ทำลายล้างมนุษย์ด้วยกัน ในนามของเหตุผล และสรุปว่า

“6 ตุลาคม 2519 ปราบทั้งคอมมิวนิสต์และปราบชีวิตที่กล้า  
ฝัน”

อ้างอิง :

วีณา โดมพนาตร. (2539, ตุลาคม). รอยระลึก... 20 ปี 6 ตุลา  
เปลื้องเปลือยสังคมไทย แผ่นดินที่ความจริงคว่างหาย. ศิลป  
วัฒนธรรม. ปีที่ 17 (ฉบับที่ 12) : หน้า 196-202.